

Redčenje plodičev jablan I. 2018

Za doseganje kvalitete in vsakoletne rodnosti je redčenje nujen ukrep! Z redčenjem izboljšamo debelino in barvo plodov, več je sladkorjev, kislin, polifenolov, boljša je tudi trdota plodov. Zgodnje redčenje vpliva na cvetni nastavek za drugo leto, pozno pa ne.

Prvo redčenje je zimsko rez.

Letošnje leto pričakujemo obilen cvetni nastavek v vseh nasadih, kjer je lani bila pozeba. Kjer ni bilo pozebe, pa je cvetni nastavek zelo različen in je potrebno pregledati vsak nasad po sortah. Redčenje je potrebno prilagoditi vsakemu nasadu oziroma delom nasada in vsaki sorti.

Dodatno rez tik pred cvetenjem in v začetku cvetenja priporočamo za sorte nagnjene k izmenični rodnosti in povsod, kjer je velika neizenačenosti med drevesi iste sorte v posameznem nasadu (nekatera drevesa sploh ne cvetijo, druga imajo zadovoljiv cvetni nastavek). S tem ukrepom bomo zmanjšali izmenično rodnost. Izrezujemo enoletne cvetoče poganjke, ki najbolj vplivajo na izmenično rodnost in redčimo starejši rodni les. Rez v času cvetenja izvajamo le v primeru večdnevnega suhega vremena in kadar ni pogojev za okužbo s hruševim ožigom (glej napovedi).

Primerno obremenjena drevesa po ustrezni rezi, bomo uspešneje tudi kemično redčili.

Kemično redčenje

Dovoljena sredstva

Za kemično redčenje je v letošnjem letu dovoljeno ukrepati s sredstvi iz skupine ATS (AGRO N Fluid, AZOS, ATS), NAD-naftilacetamid (AMID THIN W) in s sredstvi iz skupine 6-benziyladenin –BA (Exillis, MaxCel) ter metamitron (BREVIS).

Z ATS opravimo hkrati tudi foliarno gnojenje z dušikom, kar je v letošnjem letu zelo dobrodošlo, ker vremenski pogoji niso bili najboljši za pravočasno osnovno gnojenje.

NAA (Dirager) tudi v letošnjem letu nima dovoljenja za uporabo.

Ocena nastavka in vremenski pogoji

Pred tretiranjem dobro pregledamo nasad in ocenimo cvetni nastavek oziroma število oplojenih plodičev za vsako sorto in vsako lokacijo. Redčimo, če imamo v šopu več kot 2- 3 plodiče.

Kadar je v spodnjem delu krošnje slabši cvetni nastavek, škropimo samo zgornji del krošnje.

Mlade nasade redčimo le s sredstvi iz skupine ATS (AGRO N Fluid, AZOS, ATS).

Več dnevno oblačno vreme zelo poveča naravno redčenje.

Za uspešno kemično redčenje so zelo pomembni vremenski pogoji, predvsem temperatura.

ATS (AGRO N Fluid, AZOS, ATS) dobro deluje pri suhem in toplem vremenu (idealno 18-22 °C), v vlažnem vremenu lahko povzroča ožige. Vsaj 4 ure po tretiranju naj ne dežuje.

Za NAD (AMID THIN W) so potrebne temperature nad 12 °C (bolje nad 15°C), pri temperaturi od 12 do 18°C se odmerek poveča za 25 %, med 18 in 22°C se uporabi priporočene količine, med 22- 27 °C se odmerek zmanjša za 25%, nad 27 °C se uporaba **ne** priporoča. Pomemben vpliv na delovanje ima počasno osuševanje, zato je priporočljivo tretiranje zvečer ali v vlažnem vremenu.

Za BA (Exillis, MaxCel) so optimalne temperature 20 -25°C uporabimo ga, ko je temperatura vsaj 18°C. Ker je boljše delovanje pri večji zračni vlagi in sončnemu vremenu, je bolje škropljenje opraviti zjutraj. Zaželeno je, da so ugodne temperature tudi še vsaj dva do tri dni po škropljenju.

Za pripravka Exillis, MaxCel so v navodilih količine za 1 m višine krošnje na ha, podobno kot to upoštevamo pri uporabi FFS.

Za metamitron (Brevis) morajo biti temperature pod 25°C.

Primeren čas za dovoljene pripravke

-V času, ko je oplojenih večina cvetov na dvoletnem rodnem lesu (dva dni odprti cvetovi v lepem in tri dni v slabem vremenu –začetek odpadanja venčnih listov na večletnem lesu) uporabimo pripravke **ATS: Agro N fluid** in **AZOS 300**. Navodila proizvajalcev natančno preberite, ker morate upoštevati sorte, temperaturo in količino vode po ha!

Pri sorti Breabrnlahko povzročajo ožige. Slabo cvetoče nasade v tem času z ATS ne priporočamo redčiti.

-V času vrha cvetenja na daljših enoletnih poganjkih ponovno škropimo z ATS in s tem zmanjšamo možnost oplodnje manj kakovostnih cvetov. Škropljenje ponovimo na 2 do 3 dni (oziroma ponovno, dokler niso odprti vsi cvetovi). Cvetove na enoletnem lesu je potrebno prerediti skoraj v celoti, ker so slabe kakovosti in se iz njih ne morejo razviti kakovostni plodovi. Pri bogatem cvetnem nastavku je zelo priporočljivo predvsem pri težko redčljivih sortah (Zlati delišes, Elstar, Gala, Fuji).

Pripravek ATS se zelo priporoča za težko redčljive in izmenično rodne sorte.

Škropljenje izvedemo na suh list, pri temperaturah 18 do 22°C, vsaj 4 ure pa ne sme deževati, da ne pride do ožigov.

-V času od polnega cvetenja na večletnem lesu do največ teden dni kasneje (debelina plodičev na dvoletnem lesu 4-6 mm, največ 7 mm) redčimo s pripravkom **AMID THIN W** (NAA m pogovorno amidi). Debelino merimo vedno le na centralnih plodičih. Prepozna uporaba ima lahko prav nasproten učinek.

Za sorto Zlati delišes in Elstar se zelo priporoča, ker v največji meri vpliva na redno rodnost in deluje delno tudi na zmanjšanje porjavenja plodov (mrežavosti). Rdeči delišes **ne** smemo redčiti z NAD. Na podlagi večletnih izkušenj strokovnjakov iz Južne Tirolske se sredstvo tudi ne priporoča za sorto Fuji.

Pri prezgodnji uporabi in prenizkih odmerkih poveča zavezanost plodov. Ne škropimo ob nevarnosti za infekcijo z ognjevko. Vremenske razmere močno vplivajo na uspešnost redčenja. Upoštevamo zgoraj navedena priporočila glede temperatur (12-25 °C) in škropimo, če je le možno zvečer.

-V času, ko so plodiči na dvoletnem lesu 7 do 16 mm veliki (10 do 20 dni po vrhu cvetenja) uporabimo pripravke na osnovi aktivne snovi -benziladenin (BA, N-fenilmetil-1H-purine-6amin), pripravki **MaxCel, EXILIS**

To sredstvo vzpodbuja rast poganjkov, celične delitve in rast plodov. Ima pozitiven učinek na debelino plodov-pozor pri debeloplodnih sortah. Paziti je potrebno na pH škropilne brozge, ki naj bo 5-7 (predhodno dodajanje sredstev za zniževanje pH v vodo). Pri pH nad 8,5 sredstvo ne deluje. V kolikor čakamo na primerno vreme 18 - 25 °C, najbolje sončno, ko je aktivna fotosinteza, moramo istočasno upoštevati, da je redčenje slabše pri večjih plodičih. Bolje je, da tretiramo zjutraj (višja vlaga) in da se temperature nato dvigajo in vsaj 4 ure po tretiranju naj ne bo dežja.

-V podobnem času, ko so plodiči na dvoletnem lesu nad 8 mm pa do 12, maksimalno 16 lahko uporabimo Metamitron (aktivna snov), pripravek **BREVIS**. Možno je 1 kratna ali 2 kratna aplikacija, učinkovitost redčenja se z večkratno aplikacijo poveča. Uporablja se tudi v hruškah. Povečuje kakovost in količino pridelka. Uporabljamo ga v nasadih v polni rodnosti z razvito krošnjo. Drugo redčenje opravimo na osnovi opazovanja trebljenja plodičev. Če je potrebno dodatno redčenje, uporabimo odmerek, ki znaša $\frac{3}{4}$ odmerka, uporabljenega ob prvem tretiranju. Interval med škropljenji naj bo od 5 do 10 dni, pri čemer moramo upoštevati omejitve glede velikosti plodov.

Možno je prekomerno redčenje in ne deluje zanesljivo na povratno cvetenje.

Kemično redčenje je zelo zahtevno, zato je potrebno zelo natančno upoštevati vse omejitve (predvsem vreme) in navodila za uporabo.

Pred uporabo dosledno preberite navodila proizvajalca!

Priporočamo, da vedno pustite nekaj dreves brez kemičnega redčenja za kontrolo kako je sredstvo delovalo in si beležite vse podatke o tretiranju, vremenu in učinkih kemičnega redčenja.

Ročno redčenje

Opravimo ga v mladih nasadih in kot korekcijo po kemičnem redčenju v rodni nasadih. Zgodnejše redčenje vpliva v večji meri na redno rodnost in velikost plodov, pri poznejšem redčenju pa odstranimo predvsem tiste plodove, ki so deformirani in poškodovani.

Pripravila:

Irena Vrhovnik, svetovalka za sadjarstvo in oljkarstvo